

Қаржы нарығындағы пайыздық, мөлшерлемелерге шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

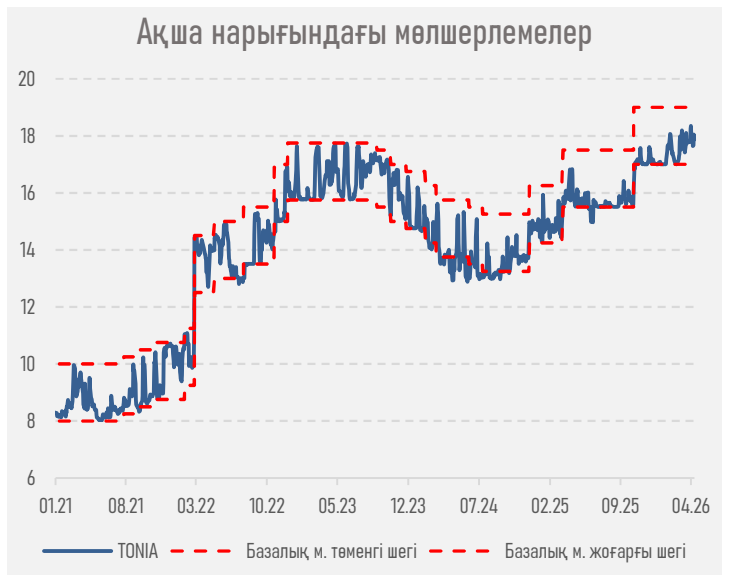
2026 жылдың қаңтар-наурыз аралығы

Негізгі үрдістер:

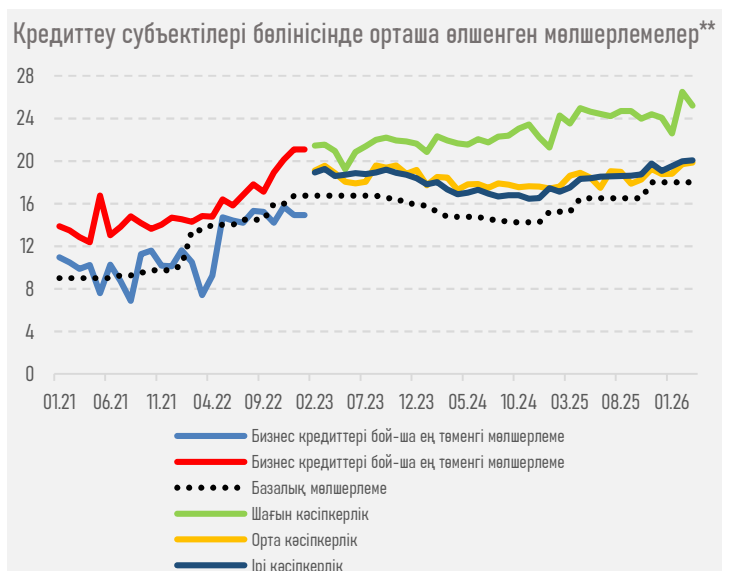
- Ағымдағы жылдың I тоқсанында елдегі инфляцияның баяулауы нәтижесінде экономикадағы нақты мөлшерлеме жыл басындағы 5,70%-дан II тоқсанның басына қарай 7,0%-ға дейін біртіндеп көтерілді. Бұл — 2025 жылғы сәуірден бергі ең жоғары көрсеткіш.
- Бұл жағдай нақты ақша-несие жағдайларының қатаңдауына алып келді және теңгедегі активтердің тартымдылығын арттырды. Нәтижесінде қаржы жүйесіне өтімділік ағыны қалыптасты.
- II тоқсанда нақты мөлшерлеменің ықтимал өсуі елдегі дезинфляциялық тренд тұрақты сақталған жағдайда, базалық мөлшерлемені төмендету циклін бастауға алғышарттар қалыптастырады.
- Ақша нарығындағы қысқа мерзімді мөлшерлемелер базалық мөлшерлеменің пайыздық дәлізінің төменгі шегіне жақын деңгейде сақталды. Бұл қысқа мерзімді өтімділік артықшылығымен (Ұлттық банктің ашық позициясы ~ ₸8,1 трлн) сипатталатын операциялық ортаның көрсеткіштерін айғақтайды.
- Заңды тұлғаларды кредиттеудің орташа алынған мөлшерлемесі мен корпоративтік депозиттер бойынша мөлшерлемелер арасындағы спрэд (қаңтар-ақпан айларында) жыл басындағы 3,0%-дан 3,7%-ға дейін ұлғайды. Бұл банктердің маркетингтік акциялары мен қарыз алушылар үшін күшейген бәсекелестік аясында жыл соңында төмендеген несиелік мөлшерлемелерінің жыл басына тән қалпына келу динамикасын көрсетеді.

- Осыған ұқсас үрдіс бөлшек сауда сегментінде де байқалды. Мұнда несиелер мен депозиттер бойынша орташа алынған мөлшерлемелер арасындағы спрэд баланстың екі жағындағы мөлшерлемелердің өсуіне қарамастан, жыл басындағы 5,4 пайыздан 6,5 пайызға дейін өсті.
- Бұл ретте корпоративтік сектор (қазіргі көрсеткіш 16,8%) мен бөлшек сауда сегменті (15,1%) арасындағы депозиттік мөлшерлемелер деңгейінде сақталып отырған алшақтық халық қаражаты есебінен қорлану құнының төмен екенін және оларды біртіндеп теңестіру үшін тиісті мүмкіндіктің бар екенін көрсетеді.
- Борыштық нарықта мемлекеттік құнды қағаздар (МҚҚ) мен корпоративтік құралдардың табыстылығы экономикадағы жоғары мөлшерлемелер мен теңгелік активтерге деген тұрақты сұраныс арасындағы теңгерімді көрсете отырып, бірқалыпты серпін танытты.
- KASE_BMY корпоративтік облигацияларының табыстылық индексі 16,44%-дан 16,75%-ға дейін бірқалыпты өсім көрсетті. Бұл табыстылық деңгейінің 2025 жылғы қазандағы қатаңдату шараларынан кейін қалыптасқан қатаң ақша-несие жағдайларына біртіндеп бейімделуін айғақтайды.
- Мемлекеттік құнды қағаздардың (МҚҚ) табыстылығы салыстырмалы түрде тұрақты деңгейде сақталды. Бұған инвесторлардың, соның ішінде бейрезиденттердің жоғары сұранысы негізгі себеп болды. Аталған инвестиция көлемі 19 пайызға ұлғайып, ₸2,3 трлн теңгеге жетті. Бұл көрсеткіш табыстылық өсімін тежеуге мүмкіндік беріп, мемлекет үшін қарыз алудың тұрақты шарттарын қамтамасыз етті. Айта кетсек, бастапқы нарықтағы сауда-саттық көлемі 13 пайызға өсті.

Базалық мөлшерлеме және оның ақша нарығына өзгеруінің трансмиссиясы*

Корпоративтік кредиттеу және қорландыру нарығына базалық мөлшерлеме бойынша шешімдердің трансмиссиясы*

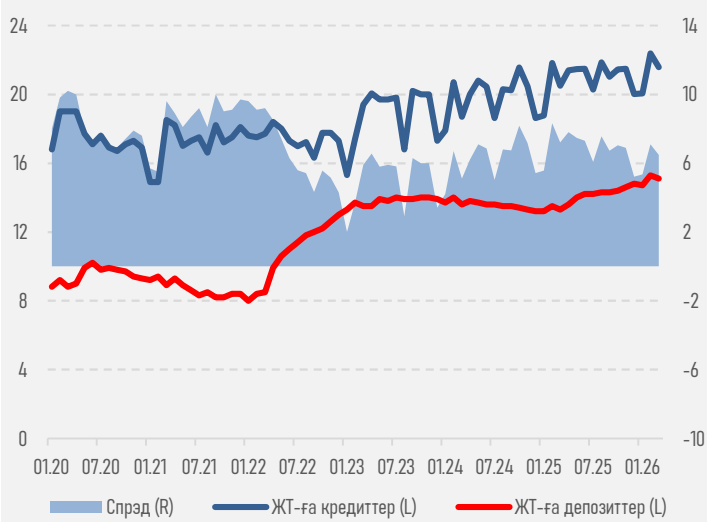

* Деректер көзі: ҚР Ұлттық Банкінің сайты, KASE

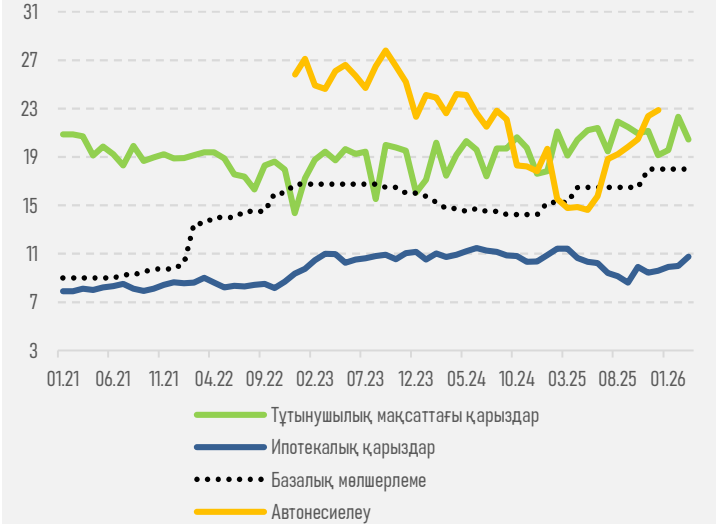
** ҚРҰБ 2023 жылдың басынан бастап тек ШОБ бөлінісінде пайыздық мөлшерлемелерді жариялайды

Бөлшек несиелеу және қорландыру нарығына базалық мөлшерлеме бойынша шешімдердің трансмиссиясы*

ЖТ кредиттері, депозиттері бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

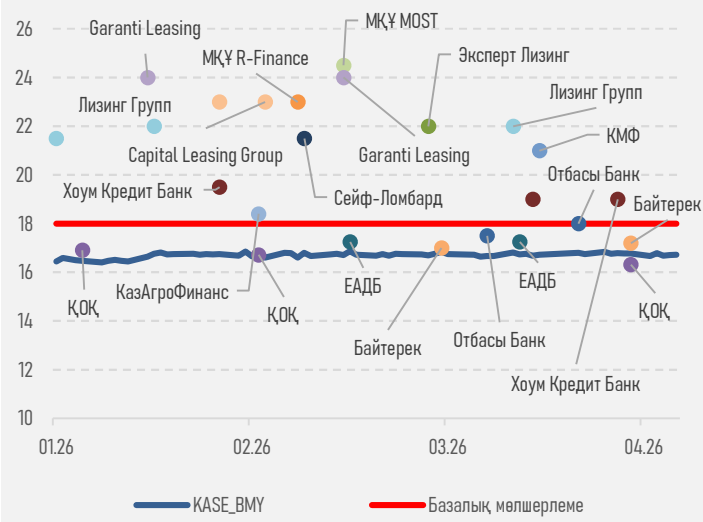

Тұтыну несиелері, ипотека бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

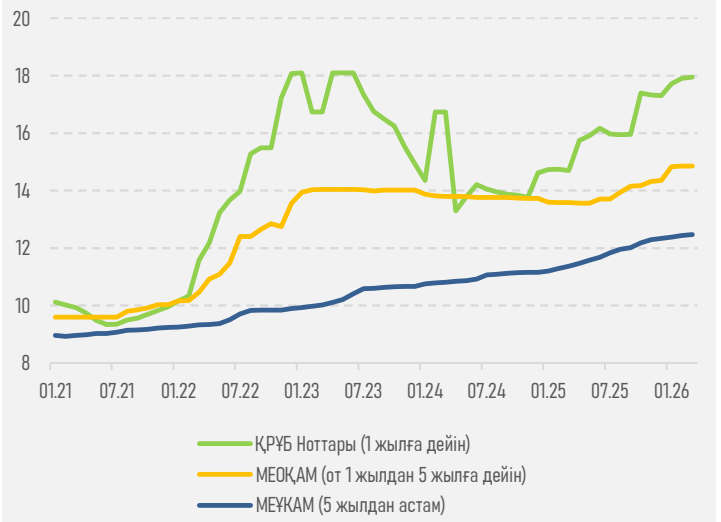
Бағалы қағаздар нарығына базалық мөлшерлеме бойынша шешімдердің трансмиссиясы*

Корпоративтік облигациялар бойынша кірістілік

* Деректер көзі: ҚР Ұлттық Банкінің сайты, KASE

Теңгедегі МБҚ бойынша тиімді кірістілік (МБҚ көлемінің 83%)

© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2026

Резюме

2026 жылдың I тоқсанында елдегі ақша-несие жағдайлары қатаң деңгейде қалды: базалық мөлшерлеме 18% деңгейінде сақталды, ал инфляцияның біртіндеп бәсеңдеуі (12,3%-дан 11%-ға дейін) аясында нақты мөлшерлеме 7,0%-ға дейін өсті. Бұл теңгелік активтердің тартымдылығын арттырып, қаржы жүйесіне өтімділік ағынының келуіне ықпал етті.

Ақша нарығындағы қысқа мерзімді мөлшерлемелер жүйедегі қысқа мерзімді өтімділік профицитінің сақталып отырған әсерін көрсетіп, пайыздық дәліздің төменгі шегіне жақын деңгейде қалды (Ұлттық банктің ашық позициясы ~Т8,1 трлн).

Несие нарығында пайыздық спрэдтердің ұлғаюы байқалды. Бұл 2025 жылдың соңында жоғары бәсекелестік жағдайында маржаның уақытша тарылуына байланысты төмендеген мөлшерлемелердің қайта қалпына келуімен негізделеді.

Борыштық нарықта табыстылық көрсеткіштері бірқалыпты серпін танытты: корпоративтік облигациялар табыстылығының қалыпты өсуі инвесторлар, соның ішінде бейрезиденттер тарапынан болған жоғары сұраныс аясында мемлекеттік құнды қағаздар (МҚҚ) табыстылығының тұрақтылығымен ұласты. Бұл қарыз алудың тұрақты шарттарын қамтамасыз етіп, бастапқы нарықтағы белсенділікті қолдады (корпоративтік сегментте +167% және МҚҚ бойынша +13%).

Осылайша, сегменттер бойынша мөлшерлемелер серпіндегі айырмашылықтар ақша-несие саясатының әсерін де, қорландыру мен қаржылық құралдарға деген сұраныстың құрылымдық ерекшеліктерін де, сондай-ақ жыл соңындағы уақытша төмендеуден кейінгі мөлшерлемелердің маусымдық қалыпқа келуін көрсетеді.

Жалпы алғанда, пайыздық мөлшерлемелердің қазіргі конфигурациясы қаржы нарығының жоғары мөлшерлемелер деңгейіне төзімділігін және экономикадағы дезинфляциялық трендтің нығаюына қарай олардың біртіндеп қалыпқа келуі үшін жағдайдың қалыптасып жатқанын көрсетеді.